

N A Š D O M

Štev. 4.

V Mariboru, 15. februarja 1913.

XIII. letnik.

Kornelij.

Povest iz zadnjih dni Jeruzalema.

(Nadaljevanje.)

Tretje poglavje.

Prerok teme in prerokinja luči.

V krasnih lopah templja in v prostranem preddvorju taborili so privrženci Janeza Gišale. Oboroženi hodili so po dragocenem tlaku iz mozaika (mali, raznobarnih kamenčkov), katerega so v prejšnjih časih z globokim spoštovanjem poljubovali, ko so videli plapolati proti nebu plamen od žrtvenika v preddvorju duhovnikov. V prelepih lopah, katere so nosili visoki marmornati stebri, slavili so pojedine in se upijanili s svetim daritvenim vinom, katero so darovala templju pobožna srca. Brezskrbno opazovali so Rimljane, ki so začeli delati nasipe. Že so začeli streljati balisti in katapulti; pa zlobneži niso hoteli spoznati svoje usode. Njih pamet je bila zatemnela in srce je bilo daleč od Boga.

Janez Gišala menil je, da je gospodar v svetišču Gospodovem. Bil je ponosen, lep mož z držnim, od soluca ožganim licem. Da se ima za gospodarja, kazal je tudi na zunaj. Široka pleča krasil je škrlatasti plašč in v goste, črne lase vložil je ozek zlati obroček. Kakor kralj na višku svojega gradu, stal je na strehi severne lope templja in opazoval, kaj počenjaajo Rimljani. Pri njem sta bila podvodji Balak in Geđeon.

„Norci“, pravi Janez Gišala prevzetno, „obdati nas hočejo z nasipi, in njihovi slabi bojni stroji naj pođerejo naše trdno zidovje. Težko marmorno rezano kamenje se ne bo umaknilo uđarcem njihovih trkačev.“

„Zdi se mi, da hoče Tit resno začetiti z obleganjem. Le poglej, kako je

razdelil svoje čete. Obđajajo mesto na severu v sedmerem pasu, po 3 vrste pešcev in jezdecev, v sredi pa vrsta lokostrelcev“, pravi Balak.

„Tako hočejo vojake, ki delajo nasipe, sčtiti pred našimi napadi. Le naj delajo mirno naprej, da bodo postavili vse svoje stroje. Potem jih bode mo krepko napadli in jim zažgali katapulte, baliste in trkače. Istočasno bode mo začeli mi streljati z bojnimi stroji“, ođgovi Janez Gišala s zasmehljivim usmevom, skoči pa prestrašen nazaj, ko mu pađe pred noge ogromna skala, katero je zalučal bojni stroj Rimljanov. Skoraj v istem trenutku zabučijo ođ mesta sem zategnjeni glasovi pozavne. Velika množica ljudstva vali se proti templju. Spredaj jezdi mož v belem oblačju in z oljisko vejico v roki. Ob njegovih strani koraka trobentač.

„Kaj le hočejo? Balak, stopi doli in vprašaj, česa želijo.“

Balak spleza na tla, gre črez preddvorje poganov k južni tempeljski lopi in spleza tam na višek vogelnega stolpa, ki se dviguje visoko nađ lopo; v ljudski govoricu se imenuje „vrh templja“. Zagleda velikansko množico ljudstva, ki obđaja molče človeka s palmovo vejico. Kakor je videti, množica ni oborožena, na obrazih se ne bere kako sovražno razpoloženje; zdi se, da so prišli k mogočnemu gospodarju templja kot prosilci.

Janez Gišala in njegovi podpoveljniki prišli so koj za Balakom.

Zopet zadonijo zategnjeni, slovesni zvoki pozavne in jezdec maha z oljisko vejico v desnici.

„Česa želite“, vpraša Balak krat.

ko in oblastno. Pred tempeljskimi lo-pami vlada skrivnostna tšina, množica se niti ne gane. Govornik povzdigne glas, da se razlega daleč na okrog.

„Ali ne vidite, kako so se ušatorile rimske legije na Skopu in Oljiski gori? Ali ne vidite, da nas obdajajo z nasipom in nas hočejo obkoliti od vseh strani? Gorje nam, nespametneži smo in nočemo tega spoznati! V brezumni besnosti obračamo orožje proti samim sebi in krhamo svojo moč v nesrečnem strankarskem boju. Sovražnik se utrjuje neoviran in mi vidimo to, pa se ne ganemo. Ako se bomo vojskovali še naprej v razprtiji in neslogi med seboj, bo Jeruzalem kmalu v rokah paganov.“

Balak se obrne k Janezu Gišali. „Kaj naj jim odgovorim?“

Skrunilec templja povesi za trenotek glavo, kakor da je zatopljen v misli in skuša skleniti kaj koristnega.

Ko glavo zravna, pokaže se mu na ustnicah zasmehljiv usmev. Okoli stoječi ga razumejo; izrabiti hoče razpokoženje ljudstva in skuša dobiti nadoblast nad celim Jeruzalemom. „Oznani jim mir!“ pravi slovesno.

Balak vzdigne roke v znamenje, da hoče govoriti.

„Je li Gospod uklonil vaše trdovratno mišljenje? Ste li spoznali, kako brezkoristno je vaše sovraštvo? Zakaj nas zapirate v tempelj in omađujete svetišče Jahveta z umori in kravami nesramnimi del? Prav, če ste voljni za mir, nečemo se več spominjati vaše prejšnje sovražnosti in skupno z vami hočemo braniti mesto.“

Večina množice začne veselo vsklikati in ploskati. Nekateri pa so celo tiho, obrazi ne oznanjajo nič dobrega. Tudi Simon, voditelj množice, nasrši obrve mrko. Jonatan, brat Bernike, ki stoji v njegovi bližini, mu pošepne na uho: „Ali nelišiš njih zasmehovanja? Čemu se obotavljaš?“

Pa Simon se ne ozira nanj, ampak zapove jezdecu, naj umiri ljudstvo. Začne mahati z oljino vejico in počasi utihne glušeče vpitje.

Obrne se na govornika na stolpu.

„Podaj roko k miru in odpri vrata templja, da potrdimo našo zvezo na svetem prostoru in zapečatimo z darovno krvjo!“

„Zgodilo se bo!“ zaklče Balak. Poveljniki podajo se raz stolp v preddvorje poganov. Visoka, okovana vrata se odpro, neštevilna množica se vlije v preddvorje in napolni zračne tempeljske lope. V sredi množice koraka Simon v beli, valoviti obleki, brez meča in ščita. Obraz je sivobled in izrazite poteze razodevajo pričakovanje, ki ga izraža človek, stoječ neposredno pred trenotkom, ko se bo odločila njegova usoda za vedno. Ko koraka skozi lopo in vstopi v preddvorje, gre mu Janez Gišala slovesno nasproti in mu poda dostojanstveno roko. „Mir s teboj, Simon!“ pravi s pobožnim izrazom.

„Tudi s teboj“, odgovori Simon na kratko.

Obdana od množice gresta po stopnicah gor, ki vodijo v preddvorje žen, stopita skozi „zlata vrata“ in dospeta pod obokom „korintskih vrat“ v preddvorje žen. Pohlepno oko Simona hoče, kakor se vidi, krasoto templja kar požirati. „Ko bi bilo zlato grozdje nad vrati svetišča moje! Vsaka jagoda je tako velika kakor moška glava.“ Težke zlate plošče, ki pokrivajo žurnice in sprednjo steno svetišča, vzbudijo še bolj njegovo pohlepnost.

Med tem pripelje 12 belo oblečenih levitov v slovesnem sprevedu vola in ga privežejo na pripravljene stebre.

Pevci in brenkači na harfo postavijo se na severni strani, kmalu se začne ljubka godba; petje in brenkanje na harfo se lepo vjema. Duhovnik pristopi k darilnemu živinčetu. Oblečen je v valovito obleko iz belega platna, ki mu sega do gležnjev. Prepasan je s škrlatnim pasom, kojega konci vise do tal. Noge so boste. Na glavi ima duhovniško pokrivalo.

Duhovnik položi živali roke na glavo in reče slovesno: „Gospod, ne glej na krivdo svojega ljudstva! Blagoslovi zvezo med Simonom in Jane-

zom Gišalo! Daj moč njih rokam in ne dopusti, da omagata proti poganom!“

Po tej molitvi gre navkreber k žgalnemu oltarju. Med pobožno molitvijo položi neka polen na sveti ogenj, ki vsplapola visoko proti nebu. Med tem, ko razkosavajo leviti na mramornih mizah ob desni strani oltarja zaklanega vola, stopa duhoven k bronastemu umivalniku, katerega nosi 12 bronastih volov, pomoči palmovo vejico v sveto vodo in poškropi ž njo oba voditelja nasprotnih si strank. Potem vzame posodico z daritveno krvjo in jo izlije ob vznožju oltarja.

Leviti pripravijo žrtev in prinesejo dele, ki se imajo zažgati na oltarju. Duhoven položi določene kose mesa v ogenj in ljudstvo pade na kolena v preddvorjih, med tem pa postane petje levitov vedno bolj slovesno in prisrčno.

Simon in Janez stopita neposredno k oltarski ograji, povzdigneta desnico proti nebu k prisegi in zakličeta skoraj istočasno: „Pri živem Bogu prisegam, da ni med menoj in teboj nobene lokavosti!“

Ljudstvo začne na novo veselo vsklikati. Ravno hoče seči Simon v zaprsje svojega oblačila, kjer je imel skrito bodalo, ko da Janez Gišala znamenje; kot bi trenil, zgrabita Balak in Gedeon Simona; s krepko pestjo ga skušata skloniti k tlom.

Simon se brani obupno in kriči: „Vzdignite se!“ Njegovi privrženci so se bili neopaženo pomešali med sovražne „gorečnike“ (bili so posebna judovska stranka) in čakali na to znamenje. Potegnejo bodala in začno klati svoje nasprotnike.

Na svetem prostoru nastane strahovito divji boj. Duhoven pade na tla, zadet od bodala, kri njegova se vlije po oltarskih stopnicah, med tem ko še gori na oltarju spravna daritev. V preddvorju duhovnov, v preddvorju žen in zunanjem preddvorju poganov, povsod teče kri v potokih. Vpitje in zdihovanje ranjencev doni s kletvicami in besnim rjoventjem morilcev v groznem zboru.

Simon in Jonatan, ki nista slutila, da je Janez Gišala spoznal že naprej njuno zvijačnost in se pripravil, spoznata z grozo svoj nevaren položaj in skušata spraviti svojo kožo na varno. Simonu se posreči, da se spretno izmuza pestem svojih sovražnikov in začne bežati proti tempeljskim vratom. „Za menoj, za menoj!“ kriči. Privrženci mu sledijo in tvorijo trdno združeno zagozdo, ki se rivlje z veliko močjo skozi množico „gorečnikov“.

Ko Janez opazi, da se mu je izmuznil Simon, popađe ga grozna pobesnelost. Zgrabi Balaka za lase in ga vleče skozi preddvorja. Pri korint'skih vratih obstoji, potegne meč in prebođe Balaka. „Vrzite truplo tega izdajalca v dolino!“

Plašno gredo mu podpoveljniki s pota in na kogar obrne jezno oko, vsak povesi oči. Nekateri oklepniki vlečejo truplo k zidu, ki obdaja tempeljski prostor, in ga vržejo čezenj v dolino.

* * *

Simon se je umaknil s svojimi podpoveljniki v palačo Herodovo. Palača je stala na višini Siopski in dosežala po krasoti in blesku prekrasne palače plemenitašev v Rimu. Obdan od trdnega židovja nahajal se je tam gaj palm s prijetno senco in ljubkega grmičevja; krasni ribniki, umetno rezljani golobinjaki in raznovrstne bronaste umetnine vzrađoščale so oko.

Zalosten je bil pogled v veliko obednico, kjer se je združil Simon s svojimi tovariši. Tukaj je bila gospodarila razdivjana množica v slepi jezi in potrupala krasno, iz zlahitnega lesa izdelano pohištvo, skoraj popolnoma. Mehke blazine, ki so služile stoterim po bogatem obedu kot počivališče, bile so onesnažene in raztrgane.

Simon in eden izmed tovarišev sedita pri nizki mizi, začnjem ostančku herodijanske slave. Simon je globoko zamišljen in malo posluša Jonatana, ki mu prigovarja razburjeno. Caharija, Baruh in Elija, najvernejši družniki puntarja, gledajo ga zasmehljivo.

Jonatanov nestalen pogled bega od drugega do drugega in njegovo govor-

jenje postaja večno živejše in močnejše. „Simon, ali si pozabil, da te je pozval Gospod, da rešiš nesrečno ljudstvo, sveto mesto in tempelj iz roke hudobnežev? Zakaj omaguješ? Hočeš li skušati Gospoda in obupati nad njegovo pomočjo, ker ni poslal koj nebeških trum v pomoč kakor nekđaj Judi Makabejcu?“

Simon vzdigne počasi glavo in gleda vprašaje v blede lice govornikovo, ki je lahko površnega opazovalca spominjalo na preroke Gospodove. Plamteče oko in zgovorna usta so lahko navdušila priprosto, pod težo trde usode omagujočo množico.

Ta misel šine Simonu v glavo.

Skoči na noge in zakliče: „Prerok, poslan od Boga, sel Jafiveta do svojega ljudstva!“ Z obema rokama pokaže na Jonatana. Tovarišem, ki gledajo zdaj njega zdaj Jonatana, pomežikne pomenljivo.

Jonatan skloni glavo in prekriža roke na prsih.

„Ti si prerok Gospodov, Jonatan“, začne zopet Simon. „Obudil te je, da pripraviš zakrknjeno ljudstvo na prihod Mesijev.“

Jonatan skloni glavo še nižje in kakor zamaknjen, pade naenkrat na kolena, razprostre roke in zakliče: „Gospod, slišim Tvoj glas! Gospod, pripravljen sem, žrtvovati se za Tvojo sveto hišo in ubogo ljudstvo!“

Simon se nasmelne komaj vidno. Bedak, veruje na svoj preroški, mutako lahko vrinjeni poklic in misli, da je sel Gospodov kakor nekđaj Elija in Elizej. Naj ostane pri tem otročjem mnenju. Simonu bo reč le korist la. Ko bi mu postal laži-prerok nevaren, saj je Simon zadosti mogočen, da ga odstrani.

Jonatan vstane in gleda pričakovanje na Simona, ki je sklonil v navidezni spoštljivosti glavo pred njim. Drugi sledijo njegovemu zgledu, ker se boje, mogočnemu puntarju nasprotovati.

Zdaj se zravnja Simon in poda laži-preroku roko. „Navdušuj ljudstvo za tempelj Jahve-ta. Opiši mu v živi be-

sešli gnjusobo, ki oskrunja po krivdi Janeza Gišale sveti kraj.“

Zdi se, kakor da bi Jonatanova postava rasla, in prešinjen po visokosti svojega dozdevnega poklica, stori v sruč trdni sklep, pridobiti ljudstvo za obupen boj zoper Janeza Gišalo. Ko bo de tempelj v rokah Simonovih, bo zmaga nad rimskimi legijami igrača. Nemo poda Idumejcem (Simon in njegovi tovariši so bili iz Idumeje na jugu od svete deže) desnico, katero spoštljivo poljubijo, in odiče ven veličastnih korakov s povzdignjeno glavo.

Komaj se je zgrnil zastor za njim in so utihnili koraki v predsobju, začne se smejati Simon na ves glas. — „Bedak! Ko bi mu bil rekel, da je Mesija, bil bi mi verjel!“

Calarija mu poda roko s sladkobnim nasmehom, rekoč: „Izborno, Simon, premagal boš Janeza Gišalo!“

„Gorje mu, če mi pače v roke! Grozno se bom maščeval!“ Oči se mu bliskajo in trepet spreleti močno telo pri spominu na sramoto, katero mu je hotel storiti nasprotnik.

Jonatan gre skozi vrata Genat v Novo mesto, kjer je stanovalo nižje ljudstvo, ki se je ogibalo strankarskega počenjanja plašno in zrlo v revnih kočicah strahupolno v bližnjo bodočnost.

„Gospod, daj zmago vojski Rimljanov!“ zdihovali so nesrečneži. Njihova oblast se bolje prenaša kakor pa življenje pod bičem trinogov! „Vendar pa si niso upali vzdigniti se proti zatiralcema, Simonu in Janezu Gišali. Vdali so se v otopelem obupu v svojo usodo.“

Jonatan postoji v bližini višine Golgata, spusti hrapavo ovčjo kožo s pleč in se začne bičati, da mu teče kri po širokem hrbtu. Mimo idoč postajajo in gledajo začudeno na počet e čudnega človeka. Jonatan se dela kakor bi jih ne videl in se biča dalje. Kmalu je gledala mnogostotera množica čuden prizor.

„Kaj delaš?“ zakliče mal, suh možiček srebrno-sivih las, ki obkrožajo zgubano, častitljivo obličje, bičevalcu.

(Dalje prih.)

Najlepša zmaga.

Pust se je umaknil in male ter velike pustne šeme se zopet lahko oddahnejo. Začel se je postni čas, čas zatajevanja samega sebe, priložnost za izvojevanje najtežjega boja, pa tudi najlepših zmag. Post. Kako zaničljivo se nasmehne tako imenovana „napredna“ glavca, če sliši to besedo, ko si prizadeva pokazati, da je post naprava, ki se je že preživela; še celo drugače tako zaničevano sveto pismo se skuša izrabljati proti tej starokrščanski uredbi, kakor so storili takozvani „izboljševalci“ reformatorji v 16. in poznejših stoletjih.

„Izboljševalci“ in ž njimi vsakovrstni „napredneži“ sklicujejo se na besede Kristusove, s katerimi je zavračal napačne postave farizejev; rekel je množici: „Poslušajte in umejte: kar gre v usta, ne ognjusi človeka, ampak kar gre iz ust, to ognjusi človeka“. Kristus s tem ne misli reči, kakor si razlagajo „napredneži“: Jejte in pijte kar hočete, s tem ne boste nikoli grešili, ampak hotel je reči: ne čista, ali z neumitimi rokami omađeževana jeđ sama na sebi ne omađežuje človeka, kakor so učili farizeji, ki so rekli, da je greh jesti z neumitimi rokami, ampak notranje hudobne misli, ki se pa potem tudi na zunaj razodevajo v hudobnih delih, store človeka nečistega in grešnega.

Res jeđ sama na sebi človeka ne stori grešnega; zakaj vsaka jeđ, ker je dar božji, je dobra, in ker le telesu gre, notranjega človeške duše ne zadeje. Zato pa ne uči sv. cerkev v postni postavi, da jeđ dušo omaže, ampak zaničevanje cerkve in njenih zapovedi, modrijanski napuh in predrzna nepokorščina, v kateri se protivi ukazom sv. cerkve, razuzdana požrešnost in poželjivost, ki so vzrok, da se prestopi postna zapoved, omađežujejo dušo.

Tudi v rajnu ni omađeževal prepovedan sad duše prvih starišev, ampak napuh, v katerem sta se hotela povzdigniti proti Bogu, nevera, katero sta pokazala v dejanju, ko sta verjela

kači bolj kakor večni Resnici, drzna nepokorščina, s katero sta prestopila postavo, čeravno jima je bila znana strahovita kazen, grda nehvaležnost proti Bogu, darovalcu vseh dobrot.

Sv. cerkev, ki je naložila dolžnost, da se postimo, nima sicer vojakov, nima policije, da bi ž njimi prisilila vernike k izpolnjevanju cerkvene zapovedi, pač pa ima Onega ob svoji strani, katerega imenuje sv. pismo Gospoda vojskihinih trum, in ta je slovesno izjavil: Kdor vas posluša, mene posluša, kdor vas zaničuje, mene zaničuje. Kdor cerkve in njenih zapovedi ne posluša, je kakor pogan in očiten grešnik. Nisi „naprednež“, če se drzno ustavljaš zapovedi, ampak kakor pogan, ki ne pripada krščanstvu, in očiten grešnik, ki živi brezdvomno v velikih grehih. Če se „drzno“ ali „nalašč“ ustavljaš, velja ta beseda o tebi; če je tehten vzrok, n. pr. bolezen ali čas okrevanja, ko ti zdravnik naroči ali priporoči tako hrano, ne zađene te nobena krivda. Sv. cerkev je namreč dobra mati, ki skrbi vedno ljubezljivo za svoje otročiče. Tako odgovori krščansko misleča mladina ljudem, ki se sklicujejo na napačno umevane besede Kristusove, katere smo navedli v začetku. Naj vam povem tu zgodnico, kako je Drik Klaus zavrnil „naprednega“ zaničevalca postne postave. Drik Klaus pride v bolj imeniten hotel, da bi obedoval. V veliki dvorani pokrita je dolga miza, namenjena za skupni obed, kakor je v velikih inozemskih hotelih navada. Drik Klaus se vsede k mizi, njegov karo, zvest puđelj, pa sede pod stol po svoji navadi. Nabere se počasi velika družba. Med njimi debel potnik, ki ima glavno besedo. Prinesejo celega purana, lepo pečenega. Debeluhar vzame nož, da pečenko razđeli. Nabode na vilice lepo perut in jo ponudi Klausu.

„Zahvalim!“ pravi Klaus; „danes je petek, in na ta dan ne jem nikoli mesa!“

„Kaj?“ pravi debeluhar; „ali ste

še na tem stališču. Pozna se, da ste še malo napređovali! Menite li, da se zmeni Bog za to, če jemo purana ali ribo? Mi napredni ljudje mislimo o Bogu drugače. Tu imate, kar vzemite!“ Družba se veselo smeje, ko zavali debeluhar Klausu meso na krožnik. Klaus je v veliki skušnjavi. Nek glas mu pravi: Klaus, ne bođi neumen. Jej, da ne bodo mislili, da si tak pobožnož in molenec. Enkrat, nobenkrat. Velika noč je že tako blizu, boš pa tačas še to povedal!“

Drugi glas mu pa pravi: Korajžen bođi, Klaus, potegni se za verske dolžnosti! Naj se smejejo, kaj mi je mar.

„Karo, karo“, zakliče. Pes mu takoj skoči na kolena. Drik Klaus mu ponuđi puranovo perut pođ nos; bliskoma jo pes popađe, pohirusta, požre in začne se zađovoljno oblizovati.

„Kaj pa delate, bedak!“ zadere se debeluhar.

„Ne zamerite, gospođ“, pravi Klaus, „hotel sem se samo prepričati, če je moj karo tudi naprednež. Vidite, da je, saj se zmeni za petek in cerkveno zapoved ravno tako malo kakor Vi“.

„Strahovit smeh! zabuči po dvorani, in sicer na račun naprednega debeluharja. Drik Klaus pa vstane in gre v drugo gostilno iskat postnih jedi.

Drug ugovor proti postu pa se glasi: Post škoduje telesu, posebno, ker zahteva postna postava n. pr. o velikonočnem postu, da se sme odrasli nasititi samo enkrat na dan.

Post škoduje? Ne, draga mladina! Že modrijani poganskih časov so spoznali, da zdržnost v jedi krepí in ohrani zdravje. Likurg, modri poganski postavodajalec v Sparti, vađil je že mladino iz zgodnjih let na silno strogi post; zdrževati se je morala tudi njej priljubljenih jedi in veseljačenja. In kaj je dosegel? Vzgojil je zmerno in čednostno, zdravo in krepko ljudstvo. Znani so bili špartanski vojaki po skoraj neverjetni žilavosti in vstraj-

nosti, s katerimi so premagali vse težave. Kaj pravijo zdravniki? Sloveči zdravnik Galen postil se je vsak 10. dan popolnoma, da ni zavžil najmanjše trohice; rekel je, to ga ohranja zdravega. Zdravnik Hipokrat je dosegel starost mnogo čez 100 let; vprašali so ga, katere pripomočke rabi; odgovoril je: Edino sredstvo, katero rabim, je, da se nočem nikoli do sitega najesti. Poglejmo v puščavo! Puščavniki so se vsi silno strogo postili, pa so doživeli skoraj brez izjeme visoko starost. Sv. Anton je živel 105 let, sv. Pafomij 110 let, sv. Romuald okoli 120 let, sv. Hieronim dosegel je pri ostrem postu starost čez 90 let. Post ne škoduje, ampak ravno nasprotno: post koristi, zato ga pa tudi zdravniki priporočajo s svojimi prepisi o dieti, ali v načinu, kako naj človek živi, da si ohrani zdravje.

Z izpolnjevanjem postne postave pokažemo se dobre otroke naše skupne matere, sv. cerkve, spoznavamo očitno sv. vero, in to je velike važnosti, posebno danđanes, ko ne trpi cerkev zaničevanja samo od nekatolikov, ampak tudi od mnogih, ki se imenujejo še katoličani, pa s svojim življenjem to zaničajo. Naj nam bo v spodbudo sledeča dogodba.

General de Sonis bil je povabljen ravno v petek v postnem času k predseđniku Thiersu na obed, ki se je začel ob 1. uri. General je imel navado, biti v petek v postnem času do obeda tešč. Obed se začne; pride jed za jedjo, same mesene jedi. General se ne dočakne nobene jedi, pač pa govori prav ljubeznjivo s tovariši pri mizi. Predseđnik opazi, da general ne je ničesar. Misleč, da je generalu slabo ali da je bolan, izrazi mu svoje iskreno sočutje. Naenkrat se pa spomni, da je petek, začne se opravičevati, kolikor le more, skrega celo svojo soprogo, da ni na to pazila. Sproga hiti prirediti generalu postnih jedi. V resnici junaška srčnost, lepa krščanska čednost. Mladina posnemaj!

Krvavi list iz povestnice. (Konec.)

„Zdaj pa pojdimo!“ rekel je kralj in šel doli po stopnjicah, od koder se je zadnjikrat ozrl na okna, za katerimi so stali žena, sestra in otroci. — Pred Tamplom čakala je kočija, v katero so se vsedli kralj s spovednikom in 2 stražarja. Santerre pa je zajahal konja. 40.000 mož z nasajenimi bajoneti in nabitimi puškami stražilo je, da ne bi zadnji trenotek prišel kdo kralju na pomoč. Od Tampla do morišča stalo jilr je po čvetero gostih vrst na vsaki strani, na vsakem voglu bili so nastavljeni topovi, a za vozom jahalo je krdele konjenikov. Toda sicer nisi videl mnogo ljudi po ulicah, vse je bilo tiho, okna zaprta, človek se ni čutil varnega in nebo je bilo oblačno.

Ob 10. uri pripeljal se je kralj na trg Ljudevika XV. Sredi tega je bilo napravljeno morišče, na katerem je stala giljotina, okoli in okoli je bilo postavljenih okrog 20.000 vojakov. Med potjo je kralj pobožno molil iz duhovniškega molitvenika Edgewortha, zdaj pa je mirno stopil na morišče, svest si svoje nedolžnosti. Imel je na sebi rujavo suktnjo, črnosvilnate hlače in bele nogavice, na glavi siv klobuk.

Komaž zapusti kralj voz, že planejo nanj trije rablji, da ga slečejo; pa kralj jih sune od sebe, sleče sam suktnjo in odloži ovratni robec, odgrne srajco ter poklekne pred spovednika, da sprejme zadnji blagoslov. Rablje je ponosno zadržanje kralja za trenotek osupnilo, potem pa zopet planejo na njega, da bi ga zvezali. V kralju oživi ponos plemenite krvi. „Kaj hočete?“ zakliče kralj. — „Vas zvezati“, odgovore rablji. — „Mene zvezati?“ pravi kralj, „ne, tega ne trpim nikoli. Storite, kar vam je zapovedano, pa zvezali me ne boste, izbijte si to misel iz glave.“ Rablji kriče zahtevajo in si hočejo iskati pomoči, da bi to storili s silo.

Pa stopi njegov spovednik pred njega in mu prigovarja, naj odneha, da bo podobnejši našemu Zveličarju, ki so ga tudi zvezali. Kralj se ozre

proti nebu in zakliče: V resnici, le vzgled Zveličarjev me primora, da se podvržem takemu sramotanju. Potem pravi rabljem: „Storite sedaj, kar hočete, izpil bom kelih do dna.“ Rablji mu zvežejo roke z robcem. Kralj pa pravi: „Ni bilo treba, me tako trdo zvezati“.

Stopnice na morilski oder so bile jako polzke in kralj se je moral močno opirati na roko spovednikovo. Ko je prišel na vrh, stopil je na kraj morišča in vskliknil z mogočnim glasom: „Tiho bobnarji!“ Osupnjeni vojaki so umolknili, kralj pa je nadaljeval: „Francozi! Umrl bom nedolžen vseh krivic, katerih ste me obdolžili; odpuščam vsem, ki so krivi moje smrti, a prosil bom Boga, da Francoska nikdar ne bi trpela zavoljo krvi, ki jo boste zdaj prelili. Ti pa nesrečni narod —!“ Zadnjih besed ni mogel več izgovoriti, kajti Santerre priletel je ves besen ter se zadržal nad bobnarji, da so zopet morali bobnati. Ob enem so rabeljni zgrabili kralja in ga položili na desko ter privezali; spovednik je pokleknil in šepetal še zadnje molitve kralju v uho. Zdajci spustijo nanj sekiro - loputnico in Ljudevik XVI. je preminul. Spovednik je bil ves oškropjen s krvjo kraljevega mučenika. Najmlajši rabelj je pobral glavo in jo pokazal krvoločni družali, ki je zdaj veselo vriskala: „Živio narod! Živela svoboda!“ Klobuke in kape so metali od veselja v zrak. Pomakali svoje robce v kri; rablji prodajo trač, s katerim je imel zvezane lase. Nekdo natakne kraljevo suktnjo na bočalo in kriči: „Glejte, obleko trinoga!“ Eden divjakov pomoči rok v kri in poškropi ž njo okoli stoječe, rekoč: „Naj pride ta kri na naše glave, kakor se nam je grozilo tolikokrat!“ Drugi so pomakali ostrino sabelj in bajonetov v kri, nekateri so si naslikali brke s krvjo. Nazadnje je plesala množica narodni ples okoli morilnega odra in za roke se držeč ter glasno vpijoč in vriskajoč se razide drhal.

Prekucuh niso oskrbeli rakve za

kralja. Truplo so položili na posila in nesli na pokopališče sv. Magdalene. Tam izkopljejo priprosto jamo, namečejo va-njo živega apna, položijo nanj truplo in ga posujejo z živim apnom, da bi bilo kmalu pokoučano in se ne ohranili kaki ostanke.

Tako je končal blagi in pravični Ljudevik XVI. kot žrtva za pregrene mogočnih svojih prednikov, za pregrehe silovitega kralja Ljudevika XIV., ki je začel nepotrebne vojske, ki so požirale brez števila novcev in ljudi, ob enem pa tudi doma brez vsake mere zapravljjal ter na svojem dvoru v Versaj-u tako sijajno in potratno živel kakor noben krščeni vladar ne pred njim in ne za njim, za pregreho naslednika Ljudevika XV., ki je posnel svojega prednika v vseh slabih lastnostih in ga celo prekosil z nesramnim življenjem. Tudi on je vodil vojske, ali vse so se končale nesrečno ter prinesle državi novih, velikih dolgov, tako, da ni bilo mogoče več niti letnih obresti plačevati, nikar pa odplačevati glavnico. Ko je Ljudevik XVI. zasedel prestol, so takšne nesramnosti, kakor jih je uganjal njegov prednik, nehale na francoskem dvoru, ali sijajnega in potratnega življenja skoraj da ni bilo mogoče kar takoj odpraviti in marsikaj je ostalo pri starem, ker je bil mladi kralj v svoji dobrotljivosti premalo krepek in samostojen.

Temu so se tudi pridružile prežalostne gospodarske in državljanske razmere na Francoskem, zakrivljene že od prednikov Ljudevika XVI. glede meščanov in posebno kmetov, samolastna razdelitev državljanskih pravic in udobnosti. Pa počasi bi se bile te razmere gotovo izboljšale mirnim potom brez prelivanja krvi, saj je imel Ljudevik XVI. najboljšo voljo za to. Da se to ni zgodilo, ampak da je pri-

šlo do tako strahovite revolucije, krivda je po največ pri predrznih pisateljih, ki so brez strahu in v najgroznejših barvah ter brez ozira razkrivali rane, grajali obstoječe razmere in se proglašali za proroke nove, boljše dobe. Tako imenovani filosofi so že dolgo časa pred Ljudevikom XVI. vsak po svoje podkopavali tedanje državne, cerkvene in družinske razmere ter vzeli veljavo vsemu, kar je bilo narodu svetega. Nihče ni več spoštoval ne cerkvenih oblasti ter njenih postav in naredb, ampak vsak je hotel z lastno pametjo razsoditi, kaj je prav, a kaj ne, kaj mu je storiti, a kaj opustiti. Francoski modrijani so kar očitno učili, da je treba odpraviti kraljevo oblast ter podreti kraljevi prestol, zato, ker so ga oskrnili nesramni vladarji. Hujskanja so našla vsprejemljivo uho, ljudje so hlastno segali po prekucijskih knjigah in marsikateri bralec je potegnil s počpihovlci, katerih je bilo čim dalje več in ki so pospešili veliko prekucijo, katere tudi dobremu kralju, kakor je bil Ljudevik XVI., ni bilo več mogoče ubraniti, ampak je vzela njemu prestol in življenje.

Prostor, kjer se je nahajalo morišče, bil je tačas še izven mesta Pariza, dandanes pripada k mestu in je izpremenjen v enega izmed najlepših in največjih mestnih vrtov sveta. Ravno tam, kjer je stal nekđaj moriščni oder, nabaja se obelisk iz Luksorja, skoraj 23 metrov visok, lepo obsekan in z egiptovskimi napisi okrašen kamen. Okinčali so Francozi ta prostor, imenovan Place de la Concorde (trg vzajemnosti) z lepimi vodometnimi studenci, z različnimi kipi, pa sramotnega spomina na zverinsko-pagnjusni čin prekucijske krvoločnosti ne izbrišejo nikdar.

Iz Balkana.

Drugi del balkanske vojske se je začel. Turško novo ministrstvo je bilo gluho in slepo za nevarnost, v katero tira Turčijo trmoglavost mladoturkov,

neče odnehati in ustvariti položaja, da bi se dal skleniti mir. Zato pa so začeli zopet govoriti bolgarski in srbski topovi z gromkim glasom in ne misli-

jo utihniti prej, dokler se ne doseže zaželjen cilj, dokler niso osvojenjena balkanska tla in očiščena sramotne turške nesnage, ki se je privlekla nekdanj iz Azije na Balkan. Premirje se je končalo dne 3. t. m. ob 7. uri zvečer, ob 8. uri so že bljuvala žrela mnogoštevilnih topov na Odrin, strahovit ogenj. Srbi delajo z Bolgari v bratski slogi. Prvo obstreljevanje je trajalo od 8. ure zvečer do ¼ na 1 uro po polnoči. Ob 5. uri se je že zopet nadaljevalo. Obstreljavajo se utrdbe in mesto, v katerem je že na nekaterih krajih izbruhnil ogenj.

Na galipolskem polotoku posrečilo se je Bolgarom, pognati v beg

tamošnja turško armado, ki je bila pripravljena, napasti Bolgare ob prvi priložnosti pri Kataldži od strani. S tem so dosegli Bolgari, da je velik del obrežja Marmarskega morja v bolgarskih rokah.

Pri Kataldži pa se pripravajo in bijejo mnogi turški častniki med seboj; nedelavni čakajo, kaj bo z Odrinom. Zdi se, kakor da bi se bili že udali kismetu, slepi usodi, v katero Turki verujejo. Bolgarom je seve prav po godu, da so jih pustili mirno se utrivati in krepčati za kopčni odločilni korak, ki bo menda otvoril prosto pot v Carigrađ.

Dunaj v žalosti.

Umril je dne 27. januarja najstarejši cesarski princ naše vladarske hiše, nadvojvoda Rajner, po hudi, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti. Rojen je bil dne 11. januarja 1827 v Milanu, kjer je njegov oče, brat cesarja Franca, 30 let kot podkralj Lombardije in Benečanskega prestoloval. Nadvojvoda Rajner je deloval skozi več let v sodni praksi, bil je pa tudi 8 let pri vojakih. Leta 1857 imenovan je bil za predsednika državnega zbora in pozneje za ministrskega predsednika. Udeležil se je vojske l. 1866. Velike zasluge ima za deželno brambo, bil je general pehote. Nadalje je bil pokrovitelj akademije znanosti in pri mnogih drugih znanstvenih in umetniških društvih je zavzemal častna mesta. Bil je pri ljudstvu zelo priljubljen, njega spomin bo trajan.

V torek, dne 4. februarja zjutraj zasnil je večni san nadškof dunajski, dr. Nagl, imenovan evharistični kardinal. Veliki zvon cerkve svetega Štefana, ki zapoje le, če umrje cesar, papež ali dunajski nadškof, naznanil je žalostno novico. Rodil se je pokojnik leta 1855 na Dunaju iz preproste rodbine. Duhovnik je postal l. 1878, bil nekaj časa kaplan na zavodu Anima v Rimu, potem profesor na bogoslovskem zavodu pri sv. Hipolitu,

špiritual na zavodu sv. Avgušтина na Dunaju, rektor Anime v Rimu. L. 1902 je postal hrvaško-koperski škof, in leta 1909 je prišel na Dunaj za koadjutorja dunajskega kardinala Grusche in po njegovi smrti l. 1911 postal njegov naslednik nadškof dunajski in kmalu za tem kardinal. Glavno delovanje dr. Nagla kot nadškofa bile so priprave na veleslavni evharistični shod in njega izvršitev. Prvi pastirski list se je glasil: „Glejte, jagnje Božje“. Jagnjetu je bilo posvečeno njegovo delovanje. Najlepši trenotek v nadškofijskem delovanju je pač bil, ko je prijel monštranco z Najsvetejšim in jo postavil v dragoceni voz in potem s papeškim odposlancem molil Najsvetejše med veličastno evharistično procesijo. Po shodu potoval je v Rim, da sprejme od papeža kardinalski klobuk. Prišel je bolan nazaj, vleči se je moral in ni več vstal. Glavna bolezen je bila črvesni rak, gotovo pa so veliki napor pri shodu izbruh bolezni pospešili. V ponedeljek popoldne sprejel je z veliko pobožnostjo sv. zakramente umirajočih; nato je prosil svojo mater, da ga blagoslovi. Mati je to storila vsa v solzali. Kardinal se ji je zahvalil za vse dobrote, katere je prejel iz njenih rok. Pri njem je bila tudi sestra in nečakinja. Na smrtni postelji sta ga še

zafniji dan obiskala prestolonaslednik Ferdinand in njegova soproga. Pomožni škof dr. Pfluger je opravljajal pri umirajočem in mrtvem duhovske molitve. Velike načrte, veliko organizato-

ričnega dela, je še hotel izvršiti, pa Bog je sklenil drugače. Avstrijski katoličani ohranili mu bodo trajan in časten spomin.

Orli.

Podzveza Orlov je imela dne 26. t. m. v Celju sejo, v kateri so se razpravljala važna vprašanja glede notranje organizacije. Skleplilo se je, podati odsekom po okrožnici razna navodila glede redovnih vaj, priprave za katoliški shod v Ljubljani. Odseki se nadalje pozivajo, da prirejajo v spomladi izlete v prosto naravo in izvršujejo med korakanjem redovne vaje. Podzveza je določila za vse odseke vaditelje, ki bodo vadili telovadbo in zajedno nadzorovali vsak odsek. Potrebne tiskovine oskrbel bo predsednik. Z veseljem se je sprejelo na znanje poročilo predsednikovo o delovanju nekaterih odsekov, katere je zopet nadzoroval, o ustanovitvi odseka v Ljutomeru in o pripravah za ustanovitev novih odsekov. — Le pogumno naprej, naša organizacija ne sme spati!

— **Maribor.** Poročil se je vzgledni načelnik mariborskega »Orla« Jakob Korez z vrlo mladeno Nežiko Rampre. Mladi par je poročal

nevestin brat Franc Rampre, kaplan v Marenbergu. Na veseli gostiji, katere se je udeležil tudi predsednik štaj. Podzveze Orlov drž. in dež. poslanec dr. Verstovšek, so zložili gostje za mariborski Orel 10 K 10 v. Mlademu paru želimo obilo božjega blagoslova! Upamo, da bo ostal ženin tudi v bodoče zvest načelnik našemu »Orlu«.

Hoče. Hočki Orli se veselo gibljemo. Telovadimo ob torkih in nedeljah, kadar ni društvene prireditve, po eno uro. Ob torkih imamo tudi pevske vaje, beremo in razlagamo »Zlato knjigo.« V nedeljo dne 12. jan. smo vprizorili dvakrat šaloigro: »Vaški skopuh.« Vse se je vršilo lepo in v redu. Pri prosti zabavi smo za naš odsek 33 K 77 vin. in v nedeljo, 19. jan., ko smo igro ponovili, 5 K. Hvala vsem! Bog živi naše dobrotnike! Pridno prebiramo časopise našega kat. bralnega društva, nastopamo z govoročki. Tudi duhovne izobrazbe ne zanemarjamo. Kot udje Marijine družbe vestno opravljamo verske vaje. Na Svečnico smo imeli zopet skupno sv. obhajilo. Ker je naš telovadni odsek na strogo verski podlagi, ker vlada v njem red in disciplina, ker Marijo častimo, zato upamo, da bo imelo naše delo blagoslov in trajne uspehe, in vemo, da hodimo po pravi poti. Torej vsi dobri hočki fantje! pristopite k Orlom! Vsem bratskim telovadnim odsekom pa kličem: Na zdar!

Dekliški vrtec.

Premagujmo strast jeze. Težko, pa koristno je, zatajevati strast jeze, ker ona tako mogočno vpliva na naše zdravje. Večkrat se sliši med ljudstvom: Od jeze je postal rudeč, ali bil je bled kot stena. Huda jeza človeka izpremeni na zunanji pogled, ker upliva notranje na srce in živce. Upliv jeze postane človeku lahko poguben, in zaradi neukrotene te strasti jih je že mnogo izgubilo svoje zdravje. Strast jeze se pa ne kaže pri vseh enako. Nam dekletom, slabejšemu spolu, jeza v večji meri škoduje, kot moškim. Poznam ženske osebe, ako se zelo ujezijo, da od tega naravnost hudo zbolijo, med tem

ko se od moških tega ne sliši. Zato je za nas še bolj potrebno, da se vojskujemo zoper njo. Včasih je jeza opravičena, in tedaj tuči ni grešna. Tako vemo, da je Možes v pravični jezi razbil tablo postave, ko je videl Izraelce malikovati; in Kristus je v sveti jezi z bičem izgnal kupčevalce iz templja, ko so ga oskrunjevali. Grešna in zdravju škodljiva je pa jeza, če prekorači prave meje; tedaj človek ne ve, kaj dela, razbija, kolne, razsaja. Sveta mu ni bližnjega čast, ne posest. Taka jeza ni samo grešna, ona tudi strahno škoduje na zdravju. Mnogi so se v taki silni razburjenosti že mrtvi zgru-

dili. Neki pisatelj piše: „Jezne misli so kačji zarod“ in pesnik dostavlja: „Kjer jeza v hiši gospodari, nič ne po-pravi, vse pokvari“. V prvi jezi se človeku skoro ni mogoče premagati, in hitro se mu vzbudi želja po maščevanju. Ali takih želj se mora človek na vsak način iznebiti in pomisliti, da Gospod pravi: „Le meni gre maščevanje“. Velike pravne vrednosti in pravo junastvo je, če ima človek samega sebe v oblasti. Tak junak je bil sv. Frančišek S. Bil je od narave jako podvržen jezi; a on se je neprestano vojskoval in se silil, potlačiti to hudo lastnost. Nekoč ga je nek hudobnež v ob-raz zasramoval. Frančišek je ostal miren. Vprašajo ga, zakaj se ne potegne za svojo čast. Odgovori: Čutil sem, da mi je začelo v srcu kipeti. Odkar sem obljubil Bogu v slučaju razžaljenja za razžaljevca moliti, sem ostal miren, ker najboljšo sredstvo zoper izkušnjavo jeze je molčanje, in najboljšo zdravilo proti njej je: Moli in molči. Zato je najlepše, da v jezi malo govorimo. Večkrat se slišl, kako se ljudje kesajo, rekoč: O, saj bi ne bil tega storil ali rekel, ali storil sem to v jezi. Nam pa takega kesanja ne bo treba, ako se znamo zatajevati in kadar nas napade huđa jeza, pošljimo kratek zdihljaj k Bogu, in s tem je vihar jeze premagan in v srcu se nam rodi čisto veselje. Poznam dekle, plemenitega značaja, ki je po svoji nara-vi zelo nagnjena k jezi; kadar jo kdo osebno razžali, jo zgrabi jeza, da bi dotičnega kar zdrobila, se v prvi jezi hitro odloči, dotičnemu pisati očitajoče pismo. A ko že misli začeti in ker je plemenita na duhu, odloži pero in pravi: Naj še bo za danes; in tako jo danes jeza mine in jutri ne misli več na maščevanje. In s tem zatajevanjem same sebe zadrži mnogo božjega razžaljenja in sebi ohrani dušni mir in srčno veselje. To dekle posnemajmo in ne delajmo, ne pišimo, ne govorimo veliko v razburjenosti. S tem bomo prečeli veliko grehov, kakor ono dekle, ki se neče maščevati danes, ampak jutri, in jutri že jeze ni. Tako bo v

naših srcih vladal mir, in srčni mir pa najbolj ohranjuje človeku drag zaklad, zdravje. Veliki Slomšek je pi-sal: Potrpežljivost sadi rožice, jeza pa trnje. In kako krasno divno poje naš pesnik o srčnem miru: „Le v jasnem valovju pokojnega srca, Prekrasno nebo vesoljno se zrea. In zrcali se v njem nešteti cvet, Ki ž njim življenja breg je odet, Da mirno teče mu valov-je srca, In prsi vihar mu sovražni ne stresa, On ljubljenec pač je neba.“ — Da, on ljubljenec pač je neba, kdor prav zatajevati se zna. Zato se skrbno zatajujmo, bodimo srčne v boju z je-zo, saj vemo, da brez boja ni zmage, brez zmage ne krone, in predočujmo si ljubo čednost, zavoljo katere je Kri-stus ljudi blagrovat! Blagor krotkim, ker zemljo bodo posedli. — Ako so Vam, cenjena gđc. Pepca, te moje skromne vrstice količkaj všeč, pa blagovolite poslati obljubljenih bombonč-kov iz predalov Vašega plemenitega srca v celjsko župnijo. N. Z.

Post jeziku. Sveti postni čas je sedaj, čas pokore in zatajevanja. Pokore in zatajevanja (treba je zlasti nam, krščanska dekleta! Saj brez zatajevanja ne moremo ostati stanovitne v dobrem, tudi ne rasti v krščanskih čednostih. Pa boste morda rekle, pa kako se naj zatajujemo? Ali se naj postimo ob kruhu in vodi in spi-mo na trdih tleh? Ne, draga dekleta, vsega tega nam ni potreba! Samo e-nemu udu našega telesa napovejmo post, in ta je naš jezik. Resnica je, da je ženski jezik navadno jako gib-čen, zato bo za marsikatero ta post težji kakor postiti se ob kruhu in vo-di. Pa vsaj za ljubega Jezusa nam ne sme biti nič pretežavno. Zlasti pa, če nekoliko pomislimo, koliko huđega povzroči dandanes ravno človeški jezik, koliko nedolžnim se jemlje dobro ime in poštenje z obrekovanjem, koliko prepira in kletve povzroči opravljanje in podpihovanje, koliko umazanega in grđega govorjenja se sliši pri mladini in celo pri takih, ki so komaj zapustili šolske klopi. Če vse to natanko pomislimo, ali ne bomo sklenile vsaj me

kot članice Dekliške zveze, dajati v tem oziru drugim lep zgleđ? Saj nas uči tega tudi naša zaščitnica, preblazena Devica Marija! O njej se nič ne sliši, da bi bila keđaj veliko govorila, pač pa nam je lep izgled tiliega, mirnega in ponižnega življenja. Posnemajmo jo, draga dekleta! Držimo jezusu na ljubo ta post vselej, zlasti še v tem svetem času; potem pa bomo gotovo tudi ž Njim obhajali veselo Alelujo, kar vam vsem, ljube sestrice, želi članica Braslovške dekliške zveze.

Moj dragi.

Zl. Pepca S.

Moj dragi mi dušo ogreva
Moj, dragi mi urcē sladi
On pesmi mi ljubke prepeva
On nudi vesele mi dni.

Ž njim sklenjena sreča je moja
Ž njim srce veselo igra.
Pri njem vsaj ne strašim se boja
Pri njem sem, kot b'la bi doma.

Ni on moj posvetni ljubljenc
Ni on moj lažnjivi tiran
Moj dragi ti znan je Slovenec;
Moj dragi si — narod ti sam.

Dobri nasveti.

Dobri nasveti. Z ljubo tovarišico Pepco kličem tudi jaz: „Sestrice, dopisovalke Dekliškega vrtca, Kje ste? Pogrešam ljuba znana imena, pogrešam — meni je tako drag — razgovor s somišljenicami v „Našem Domu“. Upam, da te besede ne bodo ostale le glas vpijočega v puščavi, sicer bi bila preveč žalostna vaša stara svetovalka.

O alkoholu.*

Imeniten angleški državnik je izgovoril velepomenljive besede: »Alkohol jih pomori več, kakor kuga, vojska in lakota.«

In v resnici, alkohol je največji sovražnik sedanjega časa in našega ljudstva. Alkohol je takorekoč drugi Turek; vendar pa je še v nekaterih ozirih mnogo hujši od Turka. Turek je prilomastil v deželo naenkrat — alkohol se udomačuje lepo počasi, a gotovo; Turek je napadal očitno — alkohol dela tiho in zavratno; Turka so se ljudje splošno bali — alkohol pa radi in z veseljem sprejemajo. Velik sovražnik nam je torej alkohol. Zaraditega pa je naša sveta dolžnost, da ga preganjamo povesod, kjerkoli se pokaže. Da bolje spoznamo zavratnega sovražnika, zato si ga oglejmo nekoliko natančneje.

Alkohol je strup, kateri se nahaja v opojnih pijačah, kakor: v rumu, žganju, vinu, pivu itd. V pivu se ga nahaja 2—5 odstotkov (%), v navadnem vinu 5—15 (dst. (%), v žganju 20 do 45 odst. (%) in v rumu 50—70 odst. (%). Pijače, katere imajo v sebi alkohol se imenujejo alkoholne pijače. Te alkoholne pijače še same na sebi niso tako slabe, kakor tudi alkohol sam ne, ako bi ljudje zmerno in le za

potrebo uživali. Zatorej naše preganjanje ne velja toliko alkoholu, pač pa alkoholizmu, to je neizmernemu uživanju opojnih pijač, torej pijančevanju.

Kaj je pijančevanje? Pijančevanje je, rekel bi, neka navada ali razvada, katere se s časoma izpremeni v pogubno strast tistega, kateri se ji je udal. Ne rečem, da se popolnoma nič ne sme piti razen vode, vendar pa, kar se pije na se pije po pameti, zmerno in po potrebi. Kako pa se sedaj pije? Ali pijejo sedaj ljudje le za potrebo? Ali se sedaj ljudje ne ponižujejo celo do živali in še pod živali, kakor pravi sv pismo: »Človek, ki je bil v časti, je ni razumel, prispodobil se je živalim ter postal njim jednak.« Grdo in če mero slabo je, ako človeka celo neumna živali prekosil v treznosti!

Sedaj pa poglejmo nekoliko nasledke pijančevanja. Žena pijančeva nestrpno pričakuje svojega moža, ako ga ni o pravem času domov, kajti dobro ve, da nocoj ne bo vse v redu ako se njen mož vrne pijan ali vsaj nekoliko nartran. Želi si ga domov in ob jednem boji! Kolikokrat slišimo iz hiše pijančeve robate kletve, razbijanje in rohnenje; uboge žene morajo bežati od hiše, otroci pa hodijo tudi po največji zimi bosi in raztrgani okrog. Pomislimo, kaj še bode le iz otrok, kateri že od rane mladosti gledajo tako žalostne vzglede starišev — pijancev! In to se ponavlja dan za dnevom, leto za letom po naši premili domovini. Ali ni to že na tem svetu pravi pekcl, katerega povzroči pijančevanje!?

Na tebi, draga mladina pa je sedaj v prvi vrsti, dolžnost, da napoveš vojsko temu krutemu sovražniku, pred vsem pa najprej vojsko žganju. Stopajte v družbo treznosti, katere ima svoj glavni sedež v Ljubljani. Vsako društvo, bodisi brašno, mladeniška ali dekliška zveza naj pri svojih shodih odločno govori proti pijančevanju. Tudi posamezniki naj dajejo lep vzgled ter se varujejo brezpotrebne obiskovanja gostiln. V prostih urah, zlasli ob nedeljah popoldne, vzamite v roke raje kako dobro knjigo, v kateri najdete mnogo več zabave, kakor po

* Op. ured. O tem predmetu je došlo več dopisov, ki se bodo porabili o pri-ožnosti. Razveseljivo je, da je našel ta potuhnjenc ravno med mladino tako krepke in odločne nasprotnike.

gostilnah, ob enem pa vam še vaša mošnja ostane nedotaknjena.

Na boj torej, na boj, proti pijančevanju! Na boj za našo premilo domovino, zlasti vi mladeniči, da rešite našo ljubo Slovenijo drugega Turka, kateri v današnjih dneh tako zelo pustoši po nji. Rožički.

Spoštovanje do sv. Cerkve. Kakor spomladni čas venčajo najlepše cvetice, tako našo slovensko domovino krasijo cerkve hiše božje, do katerih moramo gojiti največje spoštovanje. Tu se oznanjuje najpotrebnejši nauk o sv. veri, v cerkvah si zamoremo izprositi največ milosti. Kako sveti kraj da je hiša božja, pove zgodovina; od prvih časov prepovedano je bilo, da nekateri kristjani niso smeli prestopiti cerkvenega praga, za kazen jim je bilo prepovedano udeležiti se sv. maše. Dragi mladeniči tovariši, utrdimo si do hiše božje kakor tudi do cerkve spoštovanje in ljubezen, katere nam noben sovražnik ne bo mogel vzeti iz srca. Obnašajmo se vsakokrat spoštljivo na svetem kraju, ne ostajajmo zunaj med opraviлом ali celo mesto v cerkev pa v gostilno; če bi storili tako podobni bi bili Judom, ko niso imeli nič spoštovanja do Zveličarja. Od tega odvrčujmo vsakogar. Naše delovanje in izobrazba se mora vsakokrat strinjati z duhom cerkve! Dragi fantje, marljivi bralci Našega Doma! cerkev naj nam bode največje veselje ona je najzanesljivejša pot do časne in večne sreče.

Da čista bi srca Bogu darovali
Kadar k daritvi v cerkvi se zbrali;
To sklenimo fantje, da bomo v kreposti
Vse dobro začeli v svoji mladosti.

Kmečki fant. Podšavniški.

Sv. Trojica v Halozah. Sedaj, ko je leto 1912, zatonilo za goro večnosti moram zabeležiti lep napredek med našo trojičko mladino, saj moram zapisati v društveno mladinsko kroniko, da so se vse pridne mladenke podale lansko leto pod zaščito Brezmadežne, v Mari-

jino družbo, mladeniči pa pod prapor krščanske slovenske organizacije, »Mladeniške zveze«. Prav tako mladeniči, osobito dekleta! Vse pod zastavo Marijino! Poprej prazno in pusto gredo izobrazbe smo pričeli orati, oplojevati s semenom, zasajevati s cvetkami in rastlinami. In ker vsak človek potrebuje zabave in jo tudi Marijinim hčerkam nihče ne brani, zato pristopite k izobraževalnemu društvu, ki vam nudi različne, poštene zabave z igrami, petjem, knjižnico i. t. d. Tukaj si bodele bistrile um in srce, da si bodele tu li prav kmalu ustanovile »Dekliško zvezo«. Brezdvomno je pa, da bodedo tudi mi mladeniči, kmalu stopili pod beli prapor Marijin, v Marijino družbo, kar je največja in najsrčnejša želja pisca teh skromnih vrstic. To dejstvo, da pridemo mi mladi do lepše izobrazbe in da nam zamine zlata zora boljše prihodnosti, pa še hočemo izpopolniti stem, da bodedo šli vedno kvišku po lestvici čednostnega, krščanskega življenja in neomajene zvestobe in plamteče ljubezni, do mile matere Slovenije. In sedaj pa se obrača pisec teh vrstic do tebe trojička mladina s prošnjo: »Mladina! Narod te postavlja za zvestega stražnika svojih pravic, grobov svojih milih očetov in praočetov, da jih ne bode tlačila tujčeva peta, gazila sovražnikova noga. Izročil ti je najdražjo dedščino, sveto vero, jezik in narodnost, da to troje zvesto in neoskrunjeno ohraniš. Mladina, oteri in obriši solze materi Sloveniji, povzročene od nevernih in nevrednih sinov. Prosim te v imenu slovenskih prednikov, katerim je bela žena že davno postlala pod težko grudo, v imenu tvojih roditeljev, kateri vas prisrčno ljubijo, želeči vam ugodno bodočnost, v imenu našega zatiranega slovenskega naroda, kateri se od tebe pomoči na leja, v imenu matere Slave, da jo razveselite s krepostnim in za probujo naroda tolikanj potrebnim delom. Mladina, bodi stalno naša, bodi živovernna, bodi narodna, bodi značajna, nikoli ne popusti od naše slovenske zastave!«

Brat iz Haloz.

Društveni glasnik.

Jarenina. Dne 6. januarja na praznik sv. Treh Kraljev je imela Mladeniška zveza občni zbor. Izvolili smo si sledeči odbor: Franc Šparl, predsednik; Martin Vrzelak, tajnik; Alojzij Drogz, blagajnik; Mihael Flakus in Ivan Breg, knjižničarja. Posvetovali smo se o ustanovitvi Orla in prihodnjih sestankih, pri katerih nastopijo mladeniči z govori in deklamacijami.

Vurberg! Naše Gosp. izobr. društvo je imelo dne 6. januarja svoj sedmi občni zbor. Društvena soba je bila natlačeno polna. Predsednik, ml. J. Felicijan pozdravi vse, zlasti pa g. državnega poslanca Brenčiča, in domačega č. g. župnika. Zatem sledi poročilo tajnika, blagajnika in knjižničarja, G. poslanec Brenčič vspodbuja ljudstvo k pristopu k društvu, zlasti pa mladino k mladinskim odsekom. Kaže na pogubni vpljiv ničvrednih listov, ter priporoča dobre liste. Biča nesrečno pijančevanje. S pri-

srčno zahvalo g. poslancu zaključi predsednik krasno uspelo zborovanje. Dne 19. januarja je imela »Mladeniška zveza« svoj mesečni shod. G. duh. voditelj vabijo fante k obilnem pristopu, nakar se izvoli odbor za »Zvezo« in »Marijino družbo«. Dne 26. januarja prededili so fantje predpustno zabavo v dvorani Vurberškega gradu. Pevci so zapeli pod vodstvom g. organista par lepih pesmi. Zatem je predstavljal ml. Felicijan šaljivko »Frakeljnov Boštjan, ali pijančeva usoda« ki se je zelo dopadla. Potem so igrali fantje spretno »Mojstra Križnika, božični večer«. Ml. J. Rašl zahvali se vsem tujim gostom. Vurberška mladina le krepko naprej po potu, ktera nas vodi do zmage nad našimi nasprotniki.

Stanko.

Vurberg. Marijina družba se lepo razvija. Izvolile smo si novo predstojnico Naniko Kranarjevo. Pa tudi »Dekliška zveza«, ne zaostaja

za Marijino družbo marveč pridno deluje. Imele smo v preteklem letu 6. poučnih shodov, kateri so bili obiskani dobro. Priredile smo tudi dve igri. Zadnje zborovanje za leto 1912 je bilo, dne 29. decembra. Tajnica M. Minih vabi dekleta, naj ostanejo v novem letu zveste članice »Dekliške zveze«. J. Lah vsposodbuja k vstrajnosti; ter želi »Dekliški zvezi« obilo blagoslova v novem letu. Dne 12. t. m. je bila volitev. Izvoljene so: Paula Krefl predsednica, Malka Minih tajnica, Marica Pirmk podpredsednica, Julia Lah, Urša Pivec, Sušnik Marija, Antonija Ilc, Mohorko Ivana, Ana Minih in Lorerčič Antonija odbornice Dekleta predraga! Skrbimo, da se bode naša zveza lepo razcvitala in da bomo, imele večkrat kaj lepega v N. D. poročati.

Malka.

Sv. Martin pod Vurbergom! Dekliška zveza je imela 2. svečana po večernicah prvi mesečni sestanek; govorila je predsednica Ana Majerič, kako moramo izpolnjevati svoje verske dolžnosti, da bomo res verne Slovenke, tudi nam je razložila kako moramo pogostoma sprejemati sv. zakramente.

Ptuj. Poročilo mesečnega shoda Dekliške zveze, ki se je vršil 19. januarja. Predsednica pozdravlja navzoče, osobito drage goste. Članica gospodična Razlag izroča pozdrave v.č. g. duh. voditelja ki zbog bolezni ni mogel se udeležiti shoda. Zborovalke pošiljajo v.č. g. poklone z željo skorajšnjega okrevanja. Predsednica kakor gospodična Razlag se spominjate v g. rkih besedah umrle članice mladenke N. Markeš, katero smo 16. t. m. spremile k večnemu počitku. V znak sožalja se ji z. kliče trikratni: Slava! Poučni govor o zadovoljni sti naše predsednice T. Breznik je bil — kakor navadno beseda na pravem mestu in v primerni obliki. Članica A. Kovačič poroča o udeležbi zastopnic naše zveze pri božični predstavi pri sv. Lovrencu na Dravkem polju in o sodelovanju s vprizoritvijo »Štirih letnih časov« po članicah Ptujске zveze (Kotnik, Petovar, Vidovič, Kovačič) Poročevalka je s svojim poročilom zbudila zanimanje, pa tudi občo veselost. — Mladenič Ver priporoča v prepričevalnih besedah čitanje versko narodnih časnikov (Slov. G. spodarja — Stražo, — Naš Dom — Domoljub — Bogoljub — Glasnik najsvetejših Sic in Zlato dobo) ter poda tozadevnih pojasnil. — Monolog »Troje obiskov« (sestavljeno po gospodični Erni Razlag) vprizorjen po M. Kekec in T. Kotnik je bil navdušeno sprejet. Deklamacijo »Ne hodi na ples« nam pa je lepo deklamovala članica N. Cvetko. Končno se ureja nekaj društvenih zadev, osobito glede znakov, pobiranja udnine in zapisnikov — po nasvetih članice gospodične Razlag. Sklene se nadalje, da izostane radi postnih pridig shod v mesecu februarju. Prihodnji shod se vrši se zanimivim vsprejemom 19. marcija — na Jožefovo po večernicah v običajnih prostorih, na kar se že sedaj opozarja. S zahvalo zborovalcem, gostom govornicam in sotrudnicam zatvori predsednica shod s klicem: Na veselo svidenje na Jožefovo! Marica.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Dne 12. januarja 1913. je imela »Mladeniška zveza« svoj

peti občni zbor ter ob enem mesečni shod. Predsednik Ivan Petek pozdravi v lepem številu dole mladeniče, nato so govorili č. g. kaplan Škvarc, tajnik Lovro Horvat, blagajnik Franc Čuš, ki poda blagajniško poročilo in Martin Vrbl iz Sakuške. V odbor »Mladenške zveze« so bili izvoljeni Ivan Petek iz Vodol, predsednik; Jakob Klajžar iz Vinškaka, podpredsednik; Lovrenc Horvat iz Gabenika, tajnik; Anton Huga, tajnikov namestnik; Martin Vrbl, odbornik. Nato so se č. g. duh. svetovalec in župnik Jožef Sinko zahvalili vsem udom in govornikom, ki so v pretečenem delovali v procvet Mladeniške zveze. Le tako naprej, mladeniči. Vsi dobro in krščansko misleči mladeniči oklenite se naše Mladeniške zveze. Pridite vsi mladeniči na mesečni shod, ki bo koncem februarja. Pridejo tudi drugi govorniki.

Ljutomer. Mladenke Ljut. D. Z. smo se zbrale na novega leta dan zopet pri mesečnem sestanku. Pred. Marija Kranjc je otvorila shod, ter v imenu cele zveze zahvalila našemu č. g. vod. M. Kosu, da se toliko trudijo za nas, nadalje je priporočala da bi nove članice pridobivale, in k temu še da bi vsaka članica vsaj enkrat v mesecu prejela sv. obhajilo da bi se bolj in bolj razcvitala. Č. g. vod. so razlagali o kralju Markoviču in o razmerah na Balkanu. Zapelo se je tudi več lepih pesmij pod vodstvom g. pevovodja Fr. Zachrla. Le pridno se udeležujte mladenke mesečnih sestankov, če ravno nekatere ne dajo odgovora na vprašanje, če ktera vpraša za kak nasvet. — Vesele pozdrave pošiljam vsem članicam D. Z.

Mladenka iz Zveze M.

Gornja Radgona. Poročilo o delovanju Mladeniške zveze kmet. bralnega društva v Gornji Radgoni v drugem polletu 1912. Mladeniška zveza je v pretečenem drugem polletu priredila 5 poučnih shodov in dve deklamaciji. Zraven tega se je še dvakrat razpravljalo o občinskem redu.

I. Na šestem poučnem shodu dne 14. malega travnika je govoril J. Lančič: Sv. Ciril in Metod in slovenski mladeniči. Po govoru je deklamiral J. Dokl pesem sv. Cirilu in Metodu, potem so še pevci zapeli »Hej slovani«.

II. Sedmi poučni shod dne 11. velikega srpana. 1. Razprava občin kega reda. Govoril P. Kovačič. 2. Vojaški nabori. Govoril P. Potočnik. Kovačič je razpravjal o občinskem redu, prva tri poglavja. Potem je predsednik zveze izpregovoril nekoliko besed za fante, ki so šli na vojaški nabor. Dne 22. kimovca smo priredili slavnost z igro »Don Manuel« ali »Ave Marija«.

III. Osmi poučni shod dne 13. vinotoka. 1. Evharistični kongres na Dunaju govori J. Lančič. 2. Duh. vod. J. Lusker: O balkanski vojski.

IV. Deveti poučni shod dne 10. listopada. 1. O varčnosti govori J. Paulič. 2. Pesem nedolžnega mladeniča deklamoval J. Potočnik. 3. Razprava občinskega reda. 4. Č. g. duh. vod. nam je potem še razložil nekatere tuje besede.

V. Deseti poučni shod dne 8. grudnia. 1. O Balkanu govori č. g. duh. voditelj. Dne 5. prosinca 1913 je priredila mladeniška zveza

veselico z gledališko predstavo »Mojstra križnika božični večer,« s tamburanjem, petjem, konfeti in šaljivo pošto. Veselica se je krasno obnesla. Peti občni zbor Mladeniške zveze se je vršil dne 19. prosinca 1913. po običajnem vspredu. Novi odbor: Predsednik je zopet Peter Potočnik; podpredsednik Vekoslav Zemljič; tajnik Jakob Zemljič; blagajnik Josip Paulič; knjižničar Leopold Potočnik; odbornik Anton Zemljič. Slučajnosti: Ker bivši tajnik Franc Mulec radi ovir ni bil pri občnem zboru, se mu na tem mestu naša zveza najprisrčnejše zahvaljuje za požrtvovalno delo, mu čestita k njegovi poroki in želi, da bi bil zanaprej bralnemu društvu to, kar je bil doslej mladeniški zvezi namreč: veren, naroden, požrtvovalen mož. Potem so še govorili Janez Lančič, č. g. duh. voditelj in predsednik zveze Peter Potočnik. Bog daj da bi v tem letu zveza pridobila še vse tiste mladeniče ki še niso v zvezi. Čim več nas bo tem bolje za nas, tem uspešnejše bomo odbijali sovražne napade. Domovina ima v mladini svojo bodočnost.

Sv. Križ na Murskem polju. Prvo četrtletno poročilo o delovanju Dekliške Zveze. I. Ustanovni shod dne 3. nov. 1912. Po slovesni službi božji, pri kateri je pridigoval vlč. g. dr. Hohnjec iz Maribora, vršil se je drugi popoldanski del ustanovne slovesnosti v društveni dvorani. Po pesmi »Slovenskim mladenkam« otvoril je č. g. kaplan Fr. Ostrž kot predsednik Bralnega društva, čegar odsek hoče biti Dekliška Zveza, zborovanje. Med glasnim odobravanjem dal je novi dvorani ime »Slomškov dom«. Potem predlaga za predsednico zborovanja zaslužno T. Kovačič in za podpredsednico N. Osojnik, obe zastopnici gornjeradgorske Dekl. Zveze, za zapisnikarico pa M. Krajnc, predsednico ljutomerske Dekl. Zveze, ki so izvolitev sprejele. J. Kovačič, deklamira »Pozdrav«. Vlč. g. dr. Hohnjec iz Maribora govori o potrebi ženske organizacije in obširno razpravlja v treh vezeh, ki naj vežejo dekleta v novi Dekl. Zvezi, namreč 1. vez medsebojnega prijateljstva. 2. skupnega splošnega in strokovnega izobraževanja ter 3. poštene zahave: Govoril je prisrčno in praktično, nakar se je zapela pesem »Slovenka sem«. Zatem so se vrstili nastopi domačih deklet: 1. Fr. Černel primerja Slomškovo delovanje in delovanje v Dekl. Zvezah. 2. M. Marinič govori o domovinski ljubezni; 3. Fr. Vaupotič o božjem blagoslovu za naše delovanje; 4. L. Slavič deklamira drugo pozdravno pesem; 5. M. Paulič govori o bogoljubnem življenju. 6. A. Rajter: izvaja naj bi današnje pomladno navdušenje ostalo v Zvezi stanovitno; 7. A. Slavič deklamira spodbudno pesem; 8. Fr. Peršak izraža željo, naj bi Dekl. Zveza vse članice pripeljala pod Marijin prapor. Nato se je zapela Marijina himna pod vodstvom g. nadučitelja Ant. Herzoga, kakor tudi prejšnji dve pesmi. Po petju so še nastopila sosedna dekleta, kakor: M. Krajnc iz Ljutomera, najprej sama in potem v dvogovoru z Maliko Zdravec: »Zakaj k Dekliški Zvezi?«, M. Horvat od Sv. Jurja ob Ščavnici, N. Osojnik iz Gornje Radgone, M. Karba (»Varujmo se plesa«), Al.

Šoštarič in J. Sagaj iz Ljutomera. Pismene pozdrave novi Zvezi sta poslali zaslužna P. Semca iz Šmarja pri Sevnici in Fr. Vrazova iz Ljubljane. S zahvalo predsednice se je zborovanje za ta dan končalo; vpisovanje članic in volitev odbora se je moralo preložiti na 10. nov. 1912. Takrat je pristopilo k Dekliški Zvezi 110 deklet in si izvolilo odbor sestoječ iz 20 članic, tako da ima 14 vasi po eno, 3 vasi pa po dve zastopnici v odboru. Odbornice so izmed sebe izvolile za predsednico Dekl. Zveze Fr. Vaupotič, za podpredsednico A. Štuhec, za tajnico A. Slekovec, za blagajničarko Fr. Černel in knjižničarko Ant. Rajter.

II Prvi poučni shod je priredila Zveza dne 22. dec. 1912. 1. Predsednica govori o vzajemnosti. 2. Duh. voditelj, č. g. Fr. Ostrž, razlaga zvezina pravila, ter poziva dekleta, naj se pred vsem poslužujejo poučnih knjig. 3. Fr. Černel pripoveduje o sv. Katarini. 4. Krajnc in Ljutomera prednaša, na kaj naj bo slovensko dekle ponosno.

III. Meseca januarja 1913 je vso Zvezino pozornost in skrb zajela prva zvezina gledališka predstava. »Lurška pastirica«, uprizorjena dne 12. t. m. Najlepša pohvala uprizoritve je v tem, da si jo ljudstvo želi ogledati še enkrat. Tajnica.

Jurklošter. Peti poučni shod se je vršil 29. septembra. Podpredsednik pozdravi navzoče in govori, o prijateljstvu in edinosti, med mladeniči; tajnik: o Slomškovem delovanju za Slovence; duhovni voditelj: o Slomškovih zaslugah v cerkvenem oziru, shod se konča s cesarsko pesmijo. — Šesti poučni shod je bil 10. novembra; Mladenič J. Zovornik iz Št. Vida, govori o pijančevanju in njegovih žalostnih nasledkih; tajnik o varčevanju; predsednik o pridnosti in odločnosti; Duh. voditelj prečitajo in razložijo pravila »Svete vojske« shod se konča s pesmijo. — Občni zbor se je vršil dne 19. januarja; podpredsednik navdušuje za Mladeniško zvezo; tajnik poroča o delovanju M. z. v preteklem letu, imeli smo šest poučnih shodov, udov je bilo 89. Knjig se je prečitalo 226, članov pa okoli 280. Odbor se je izvolil večinoma stari. Zborovanje se je končalo s pesmijo.

Frankolovo. Poročil se je tukaj vrl mladenič Jurij Gorenšek, prednik ml. Marijine družbe, in načelnik »Ml. zv.« z vrl deklico Elizabeto Esih, članico dekl. Marijine družbe in odbornico »Dekl. zveze«. Na predvečer priredili so tovariši svojemu načelniku podoknico. Na dan poroke 27. prosinca pa je šla ml. in dekl. Marijina družba nasproti ženinu in nevesti, ter pozdravila svatovsko družbo v prisrčnem nagovoru. Potem jo je slovesno spremljala v cerkev. Na gostiji v rojstni hiši ženina nabralo se je za »Mlad. zvezo« po izbranih besedah ženinove napitnine 9 K; hvala lepa, ostanite nam še v bodoče naklonjeni. Tajnik.

Rečica ob Savinji. Dolgo je spavala naša dekliška Marijina družba, pa se je le zbudila po vztrajnem prizadevanju našega sedanjega kaplana č. g. Franc Hohnjec. Družba je začela prav dobro napredovati, število družbenk se je že precej pomnožilo. Upamo da bomo

imele kmalu slovesni sprejem v Marijino družbo. Mnogo jih je še pa, ki se še niso zbudile iz spanja. Ne vem ali se sramujejo stopiti pod zastavo Marijino, nositi Marijino svetinjico, in se imenovati hčere Marijine. Ne tako draga mi dekleta Rečička, ne sramujte se Marijine svetinjice nositi, in ne bojte se sveta, ampak pogum. Dekleta, vsa v družbo pod zastavo Marijino. Da se bo koncem leta lahko reklo, lepa krasna Rečička fara ima vsa dekleta v M. družbi. Toraj dekleta. prav pridno delujmo in napredujmo, tako da kmalu dospemo še do Dekliške zveze; kar vsem iz srca želi.

Družbenka.

Žetale. Iskreno mi pozdravljene sestrice drage Marijinih družb v letu 1913. Mar. dr. se vkljub hudi zimi kaj lepo razvija. Kako vneto deluje se je pokazalo 12. tega meseca, ko so nas v sobi Bral. društva družbenice (pod vodstvom č. g. J. Kranjca) razveselile s krasno igro »Marijin otrok.« Igra in pa naš krasni novi oder sta privabila v naše društvo mnogo takih kmetov, ki so prej zaničevali prireditve našega Kat. bral. in izobr. društva. Predrage sosesre širom cele Slovenije pokažimo v tem letu, da nismo liberalke in tudi ne bomo, me smo prave slovenske deklice in ostale bomo.

Tajnica Mar. dr.

Zreče Umrla je družbenica Marijine družbe, Micika Jevšenak. Pokojnica je zapustila lep vzgled vsem, zlasti pa nam dekletom Marijine družbe. Pokorna in natančna je bila v spolnjevanju vseh družbenih dolžnosti. Veliko je bilo njeno trpljenje v bolezni, celih pet let. A vedno je bila potrpežljiva in vdana v božjo voljo. Kot Marijina družbenica je imela slovesen pogreb, z dvema duhovnikoma, precejšno število belo oblečenih sosestric, spremilo jo je do hladnega groba, ki so ji zapele v slovo ganljivo žalostinko. Z Bogom, Micika! Ti kličejo sestre iz Marijine družbe.

Družbenica.

Pdjštanj. Dragi Naš Dom vsprejmi kratko letno poročilo naše »Dekliške zveze.« Malo smo sicer delale, pa ne obsodite nas nikar prehudo. Imele smo dva dobro obiskana shoda. Prvi 10.

marca; spored: 1. Pozdrav voditeljice ki je ob enem tudi zahvalila č. g. duh. vod. za vso požrtvovalnost in trud in nas vspodbujala k složnosti in medsebojni ljubezni, in pa da bi vedno pridobivale nove članice. 2. Občni zbor Dekl. zveze a. b. c. 3. Deklamacija. 4. Govor č. g. duh. vo. l. o varčnosti. Vsaka mladenka, vsaka gospodinja mora znati varčevati, varčevati o vsem, a varčevati vedno v pravi meri. Vsaka mladenka naj bi imela hranilnično knjižico in bi pridno denar, ki ga sicer toliko brez potrebe izda nosila v hranilnico. In izkazalo se je, da besede niso padle na kamita tla. Tako je prav! (op. ur.) 5. Narodna pesem. Drugi shod smo imele 12. maja. Spored: 1. Srčni pozdrav voditeljice. 2. »Nov šopek« deklam. M. Gubenšek. 3. Govor M. Štrutih. Kako srčno moramo ljubiti slovensko domovino svojo. 4. »Pomlad« deklam. R. Rozman. 5. Govor č. g. duh. vod.: Delavnost slov. gospodinj. 6. Petje. Shod zaključila voditeljica. Ud-leževalce smo se shodov Slov. kat. izobraž. društva, Slov. Straže, imeli smo tudi skupno majniški izlet na naj-odaljenejši hrib v naši fari. Uprizorile smo dvakrat igro »Svojezjavna Minka.« Zraven tega smo pa še največ skrbele v Evharističnem letu za svojo dušo

tajnica A. T.

Rajhenburg. Dolgo je že, od kar ni bilo slišati iz naše fare o dekliškem gibanju, kakor bi se spodobilo za tako obširno faro, ki ima toliko mladenk. Ožalujem, da so mnoge mladenke tako lahkomišelnne. Prosim vas, zapustite široke ceste v gostilne, na plesišče in veselice in pridite k nam v »Dekl. zvezo« da bomo vse skupaj delovale. Pa še nekaj predrage mladenke! Dobro bi bilo za našo faro, da ustanovimo Družbo treznosti.

Na delo mladenke predrage,
Si sestrice zveste podajmo roké,
Ne strašimo znojne se srage
Da »Zveze« razcvele se vse veselé;

posebno pa

T. in R. V.

Kratkočasnik.

Neprijetno.

»Mihec, kaj pa hodiš že dalj časa tako žalosten in zamišljen okrog.«

»Veš Lukec, zmagovalno pesem bi rad napravil na Bolgare za »Naš Dom« pa ne najdem rime na Cataldča.«

Prebrisanec.

Pri lasničarju Strgulji čaka na dan pred proščanjem veliko ljudi, da jih ostriže in obrije. Prebrisani Strgulja jim pripoveduje med striženjem strahobne povesti Zakaj? Pri pripovedovanju stojijo poslušalcem lasje po koncu in Strgulja jih lahko hitreje poseka.

Razposajenca.

»Kaj sta pa spet naredila, da se vama tako dobro zdi?«

»Stricu sva naredila vozal na robec, zdaj pa že premišljujejo celo uro, kaj vozal pomeni, pa se ne morejo spomniti.«

Zareklo se mu je.

Zagovornik: Gospodje porotniki! državni pravnik zatrjuje, da je obdolženec storil tatvino. Obdolženec pa pravi, da ni. Dobro premislite, gospodje porotniki, komu boste verjeli. Državnemu pravniku, ki ni bil zraven, ali pa obdolžencu, ki je bil?

Prirajene slavnosti in prireditve:

Kraj	dan	ime društva	prireditev
Sv. Lovrenc v Sl. gor.	12. prosinca	Mladeniška zveza	občni zbor
Središče	1. »	Orel	» »
Vurberg	6. »	Izobraževalno društvo	» »
»	19. »	Mladeniška zveza	mesečni shod
»	26. »	» »	predpustna veselica
Poljčane	19. »	Izobraževalno društvo	občni zbor
»	26. »	» »	igra: Sinovo maščevanje
Gornja Radgona	5. »	Mladeniška zveza	veselica
» »	19. »	» »	občni zbor
Hoče	12. »	Orli	Vaški skopuh in petje
»	19. »	» »	» »
»	26. »	Dekliška zveza	» Zakleta soba v gostilni
Sv. Martin p. Vurberg.	2. februarja	» »	mesečni sestanek
Gornja Radgona	2. »	» »	podučni shod
Svetinje pri Ormožu	2. »	Marijina družba	» »

Napovedane prireditve:

Kraj	dan	ime društva	prireditev	opomba
Št. Pavel p. Preb.	16. februarja	Dekliška zveza	podučni shod	
Hoče	16. »	» »	poučno zborov.	
»	2. marca	Orel	občni zbor	
Gornja Radgona	2. »	Dekliška zveza	podučni shod	
Brežice	16. februarja	» »	občni zbor	
»	23. »	Orel	Pijavka, Rdeči nosi	

::: Priložnostni nakup :::

Radi smrti svojega moža sem prisiljena iz zaloge

75.000 tigrovih flanelnih odevj

prodati, katere ponudim za zelo nizko ceno. Te odeje so pripravne za vsako hišo za pokrivanje postelj in ljudij. Dolge so krog 190cm in 135cm široke. Pošilja se proti povzetju in sicer 4 komade tigrovih flanelnih odevj za 8 K 80 v. Vsak cenj. čitatelj tega inserata si lahko z zaupanjem naroči. Z mirno vestjo lahko trdim, da bo vsak zadovoljen s pošiljateljvo.

MARIA BEKERA ::: NACHOD ::: Češko

tovarnarjeva vdova — zaloga tovarniških odevj 4. in 5.

Slovenci! Naročite si „Naš Dom“.

Družba sv. Mohorja v Celovcu.

Družba bo letos izdala „Koledar“ z zelo poučljivo vsebino in popolnim imenikom vseh udov, ker so zadnja leta nekateri udje izostali vsled nepopolnega imenika. Imenik v „Koledarju“ naj bo res viden znak enotnosti in celokupnosti slovenskega naroda, naj bo vseslovenska naslovna knjiga.

Vsi udje brez razlike bodo gotovo z veseljem brali izvirne slovenske „Pravljice“, nič manj zanimiva in poučna bo v „Večernicah“ povest „Mlada Breda“, katere snov je vzeta iz ljudskega življenja.

Č. g. kanonik in prof. dr. Josip Gruden nam v 3. zvezku „Zgodovine slovenskega naroda“ živahno slika kulturno dobo srednjega veka. Knjiga je silno poučna in vsaki slovenski hiši, vsakemu društvu, neobhodno potrebna.

Letos obhajamo 1600letnico zmage krščanstva nad poganstvom. To junško dobo prvih krščanskih vitezov nam slika č. g. prof. dr. J. E. Zore v knjigi: „V tem znamenju boš zmagal“. Vsaka krščanska hiša naj si naroči to lepo, slavnostno knjigo.

Družba izda kot šesto knjigo molitvenik „Krščanska mati“ za slovenske žene. Knjiga je jako poljudno pisana in polna lepih, vzgojeslovnih nauk in zgledov. Nobena slovenska hiša, nobena krščanska mati ne sme biti brez te lepe knjige. Krščanskih žen in mater potrebuje slovenski narod, in ako hoče ostati slovensko ljudstvo srečno in zadovoljno, si mora vzgojiti krščanskih, slovenskih junakinj, in to je namen te lepe knjige. Knjiga ni prirejena samo za žene in matere, temveč sploh za slovensko mladino, zlasti za dekleta. Zato: Marijine družbel dekliške zveze, sezite pridno po tem lepem molitveniku.

Malenkostno svoto 2 K utrpi lahko vsaka družina, vsak zaveden Slovenec in Slovenka. — Le če bo število Mohorjanov visoko naraslo, bo Družba tudi lahko zadovoljila svoje naročnike ter novim in starim udom nudila novih in lepo opremljenih knjig.

Družba ima za bodočnost v svojem načrtu knjige gospodarske, zadružne, pravne, nabožne, leposlovne in zgodovinsko-kulturne vsebine, in to izpod peres najboljših strokovnjakov in pisateljev. Zato naj se novi udje že zdaj prigrasijo in stopijo v družbo Mohorjanov, da bo šel odbor in pisatelji s tem večjim veseljem na delo za krščansko prosveto.

Družbeni odbor je v svoji zadnji seji ustanovil za vse umrle dosmrtno ude večno sveto mašo, ki se bo darovala vsako leto dne 24. septembra, t. j. na dan smrti družbenega ustanovitelja, nepozabnega škofa A. M. Slomška. Zato Družba sv. Mohorja uljudno prosi, da bi se v bodoče vpisalo čim več novih dosmrtnih udov ter tako postali deležni časnih in večnih dobrot in milosti.

Družba sv. Mohorja upa in zadržano pričakuje, da se bo letos število udov znatno zvišalo in tako presegljo dosedaj najvišje število Mohorjanov, kar bo le v čast, ponos in korist slovenskemu narodu.

Z Bogom na delo za narod!

Lansko leto se spomladi mnogo udov ni zglasilo, a v jeseni so hoteli imeti vsi knjige, in tako nazadnje Družba sv. Mohorja ni mogla mnogim naročnikom postreči, ker se spomladi niso pravočasno oglasili.

Slovinci in Slovani, zglasite se takoj za Družbo sv. Mohorja!